

Praha 20. 8. 2007

47

Činnost chirurgických oborů v ambulantní péči v roce 2006

Activity of branches of surgery in out-patient care in 2006

Souhrn

Nejzajímavějšími údaji v této Aktuální informaci jsou počty ošetřených úrazů, a to dopravních, pracovních (školních), sportovních a ostatních a počty zlomenin v populaci celkem a zvláště u dětí. Celková úrazovost i úrazovost dětí měla v roce 2006 rostoucí trend.

Summary

The most interesting data of this Topical Information refer to number of injuries from road traffic accidents, work (school) accidents, sport activities and other injuries and number of fractures among the population and especially among children. The total injury incidence rate and injury incidence rate in children had an increasing tendency in 2006.

Ambulantní oddělení chirurgických oborů včetně ambulantních oddělení nemocnic poskytly v roce 2006 celkem 12 979 796 ošetření, tj. o 0,5 % méně než v předchozím roce. Do chirurgického oboru patří chirurgie, ortopedie, traumatologie, neurochirurgie, cévní chirurgie, hrudní chirurgie, kardiochirurgie, plastická chirurgie včetně léčby popálenin, a dětská chirurgie. Činnost chirurgických ambulancí zahrnuje první ošetření, kontrolní vyšetření, konsiliární vyšetření a jednodenní chirurgii. Struktura činnosti je každým rokem přibližně stejná, meziročně se mění jen v řádu několika desetin procenta. Největší objem v práci chirurgických ambulancí představují kontrolní vyšetření, v roce 2006 jich provedly téměř 7 mil. (54 %), prvních ošetření bylo 5,4 mil. (41 %) a konsiliárních vyšetření 618 tis. (5 %). Ze všech chirurgických oborů nejvíce výkonů vykázaly stejně jako v předchozích letech chirurgické ambulance 7 935 tis. (61 %) a ambulance ortopedické 3 962 tis. (30 %). Na zbývající chirurgické obory připadlo 9 % ošetření, z těchto ostatních oborů potom nejvíce ošetření provedli na traumatologii a na oddělení plastické chirurgie a popálenin.

Ve všech chirurgických ambulancích pracovalo 3 332 lékařů a 3 564 samostatných zdravotnických pracovníků (zdravotnický pracovník bez dohledu - ZPBD), v přepočtených počtech (úvazcích) to bylo 1 811,48 lékařů a 2 997,89 ZPBD, což představovalo 1,2 % nárůst ve stavu lékařů a 1,4 % nárůst ZPBD ve srovnání s rokem 2005. Na jeden pracovní úvazek lékaře připadlo v průměru za rok 7 165 vyšetření, ošetření (7 290 v roce 2005).

Značná část činnosti chirurgických ambulancí byla věnována péči o úrazy, ty představovaly 34,5 % ze všech prvních ošetření (v roce 2005 tvořily rovněž 34,5 %). Ve sledovaném roce se přihodilo 1 855 697 úrazů vyžadujících návštěvu chirurgické ambulance, z toho bylo 445 424 úrazů dětí (24 %). Úrazy zaznamenaly meziročně nárůst jen o necelé jedno procento, počet úrazů dětí se dokonce o 1 % snížil ve srovnání s předchozím rokem. Ve struktuře úrazů měly nejvyšší podíl přesně nerozlišené čili ostatní

úrazy (56 %); jedná se o úrazy v domácnosti, ve volném čase, při různých zájmových činnostech apod. Další nejčetnější skupinou traumatických příhod byly sportovní úrazy, představovaly 22 % z celkového počtu chirurgicky ošetřených úrazů, dále potom pracovní úrazy 15 % a dopravní úrazy 7 %. Struktura úrazů ve srovnání s rokem 2005 zůstala téměř neměnná. Největší část ošetřených úrazů tvořila monotraumata (v 71 % případů) čili poranění jedné části těla nebo jednoho orgánu (71 % i v roce 2005). Nejnižší podíl monotraumat byl tradičně u dopravních nehod (60 %), nejvyšší u sportovních úrazů (76 %). Při úrazech lidé utrpěli 477 920 zlomenin (467 tis. v roce 2005), tj. zhruba každý čtvrtý úraz (26 %) měl za následek zlomeninu; podíl úrazů se zlomeninami na úrazech celkem zůstává v posledních třech letech téměř neměnný.

Rok	Úrazy - první ošetření					
	celkem	z toho				
		dopravní	pracovní a školní	sportovní	ostatní	zlomeniny
2006	1 855 697	135 509	275 139	412 241	1 032 808	477 920
2005	1 841 339	136 250	268 830	408 434	1 027 825	467 929
Index v %	100,8	99,5	102,3	100,9	100,5	102,1

Rok	Úrazy dětí - první ošetření					
	celkem	z toho				
		dopravní	pracovní a školní	sportovní	ostatní	zlomeniny
2006	445 424	22 082	83 731	127 698	211 913	122 421
2005	449 409	22 343	84 245	134 753	208 068	120 392
Index v %	99,1	98,8	99,4	94,8	101,8	101,7

Podíváme-li se na výkony chirurgických ambulancí ve vztahu k počtu obyvatel, tak v roce 2006 připadlo na 100 tis. obyvatel v průměru 126 427 ošetření (127 282 v roce 2005), čili jedna osoba v průměru absolvovala 1,26 chirurgických ošetření. Objem činnosti chirurgických oborů mírně poklesl, počet ošetřených úrazů nepatrně vzrostl. Úrazovost jako počet úrazů na 100 tis. obyvatel dosáhla v roce 2006 vyšší hodnoty tj. 18 075 proti 17 992 v roce 2005. Úrazovost dětí byla vyšší než v populaci celkem, na 100 tis. dětí se přihodilo v průměru 32 071 traumatických příhod, tj. zhruba o 2 137 případů více než v roce 2005.

Nejvíce chirurgických ošetření na 100 tis. obyvatel bylo poskytnuto v Hl. m. Praze, Plzeňském a Královéhradeckém kraji, tzn. stejně jako v předchozím roce. Nejvíce úrazů bylo ošetřeno na chirurgických ambulancích v kraji Hl. m. Praha a v Libereckém kraji, dětských úrazů se přihodilo nejvíce v Karlovarském a Plzeňském kraji.

Nově se od roku 2005 sleduje počet jednodenních chirurgií, v daném období jich bylo provedeno 51 334.

V roce 2006 se velmi mírně snížil objem činnosti oboru, ale zvýšil se počet úrazů s výjimkou úrazů dětí. V oboru pracovalo ve srovnání s předchozím rokem o málo více lékařů a zdravotnických pracovníků. Zdrojem dat je Roční výkaz o činnosti zdravotnických zařízení, obor chirurgie A (MZ) 1-01.

Vypracovala: Ing. Alena Ondračková

Příloha:**Lékaři a ZPBD pracující v chirurgických oborech**

Zaměstnanci a zaměstnavatelé	2006		2005		Index v %	
	lékaři	ZPBD	lékaři	ZPBD	lékaři	ZPBD
fyzické osoby (počet)	3 332	3 564	3 304	3 488	100,8	102,2
přepočtené počty (úvazek)	1 710,29	2 960,18	1 709,22	2 917,84	100,1	101,5
smluvní pracovníci (úvazek)	101,19	37,71	80,65	37,75	125,5	99,9
přepočtené počty (úvazky) celkem	1 811,48	2 997,89	1 789,87	2 955,59	101,2	101,4

Chirurgická ošetření

Ošetřeno	Celkem	První ošetření	Konsiliární vyšetření	Kontrolní vyšetření	Úrazy	Zlomeniny
2006	12 979 796	5 377 286	617 932	6 984 578	1 855 697	477 920
2005	13 047 738	5 331 770	595 749	7 120 219	1 841 339	467 929
Index 2006/2005 v %	99,5	100,9	103,7	98,1	100,8	102,1
Struktura 2006 v %	100,0	41,4	4,8	53,8	14,3	3,7

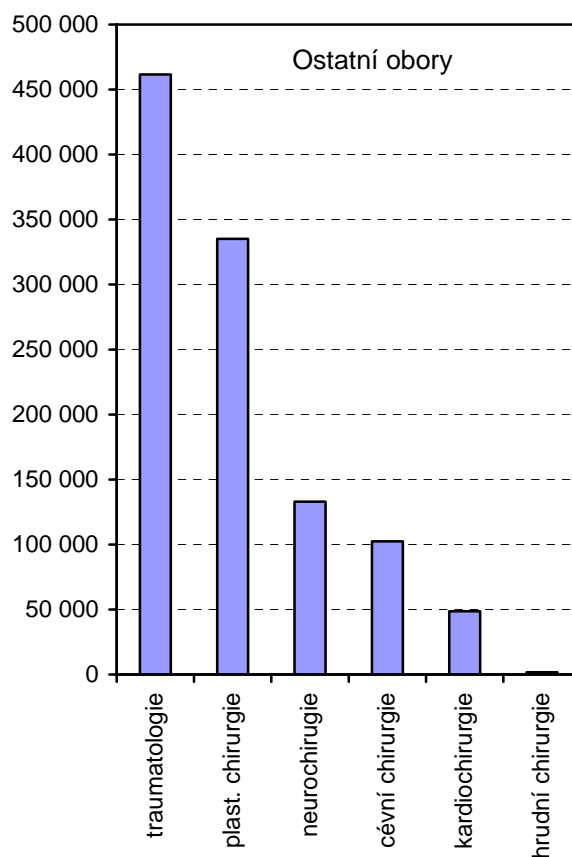
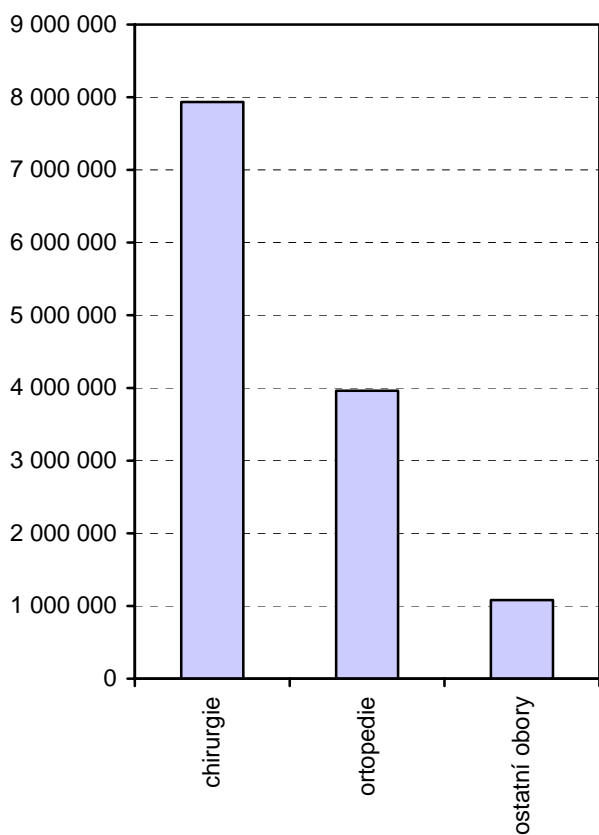
Úrazy - monotrauma, vliv alkoholu a drog

Úrazy	Monotrauma				Úrazy pod vlivem alkoholu	Úrazy pod vlivem drog
	dopravní	pracovní a školní	sportovní	ostatní		
2006	81 424	196 309	313 871	722 268	38 584	1 085
2005	87 726	195 565	319 462	711 207	40 205	1 071
Index v %	92,8	100,4	98,2	101,6	96,0	101,3

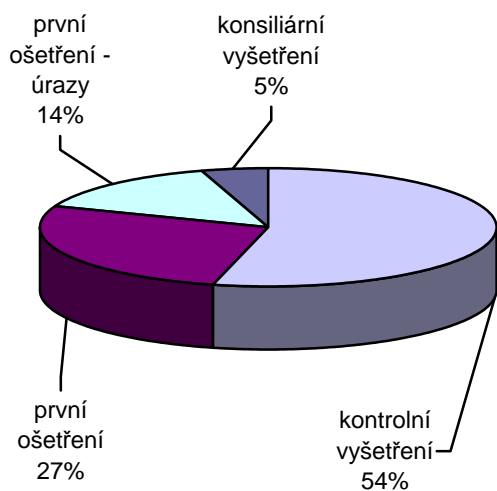
Chirurgické úkony ve vztahu k počtu obyvatel v krajích

Kraj 2006	Počet chirurg. ošetření celkem na 1 obyvatele	Počet prvních ošetření na 100 tis. obyvatel	Počet úrazů na 100 tis. obyvatel	Počet dětských úrazů na 100 tis. dětí
Hl. m. Praha	1,82	70 286	21 495	26 640
Středočeský	1,07	43 838	15 596	25 256
Jihočeský	1,11	51 744	20 559	35 286
Plzeňský	1,41	57 619	19 945	36 549
Karlovarský	1,26	52 171	19 059	39 913
Ústecký	1,23	48 754	17 323	27 004
Liberecký	1,23	51 527	21 007	36 651
Královéhradecký	1,37	58 417	20 576	35 975
Pardubický	1,22	51 054	18 042	27 575
Vysočina	1,06	45 327	17 225	34 270
Jihomoravský	1,19	47 470	15 523	27 516
Olomoucký	1,20	51 803	19 576	36 037
Zlínský	1,09	45 227	16 070	29 743
Moravskoslezský	1,21	49 342	16 072	23 922
ČR	1,26	51 933	18 075	29 890

Objem činnosti (výkonů) ambulantních chirurgických oborů v roce 2006

Struktura chirurgických úkonů v %

Struktura ambulantně ošetřených úrazů v %

